

HAITALLISET VIERASLAJIT, EU:n vieraslajiluettelo

Jättipalsami, *Impatiens glandulifera*

Kuva: vieraslajit.fi

Kuva: vieraslajit.fi

Kuva: vieraslajit.fi

Kuva: vieraslajit.fi

Yleistä

Jättipalsami on haitallinen vieraslaji joka leviää ainoastaan siemenistä. "Paukkupalsami" lempinimi johtuu kasvin tavasta sinkauttaa siemenensä jopa 7 metrin päähän. Jättipalsami on yksivuotinen koristekasvi ja se on levinnyt lähes koko Suomeen. Rehevillä ja kosteilla paikoilla se voi valloittaa koko kasvupaikan.

Tunnistaminen

Jättipalsamin korkeus on noin 0,5 - 1,5 metriä. Se kukkii orkideaa muistuttavilla, sinipunaisilla, vaaleanpunaisilla tai valkoisilla kukilla kesä-heinäkuun vaihteesta alkaen syksyyn asti. Varsi on ontto, mehevä ja tukeva. Lehdet ovat usein varren ympärillä vastakkain tai kolmen kiehkuroissa ja varsissa ja lehdissä on punertavaa sävyä. Jättipalsamin saattaa sekoittaa muihin palsamilajeihin. Alkuperäislajimme lehtopalsamin varsi ei ole ontto ja lehdet ovat harvempaan sahalaitaiset. Kukinta-aikaan tunnistus on helppoa, sillä muiden palsamilajien kukat ovat keltaiset.

Torjuntakeinot

Jättipalsamin torjunnassa oikea ajoitus on tärkeää. Torjunta aloitetaan ennen kukintaa tai ainakin hyvissä ajoin ennen siementen kypsymistä. Ensimmäiset siemenet kypsyvät heinä-elokuun vaihteessa. Kitkentä ja niitto 2-3 kertaa kasvukauden aikana ovat tehokkaita keinoja. Jättipalsami irtoaa helposti maasta koska juuristo on hento ja lyhyt. Torjunta on toistettava seuraavina vuosina. Jos siemeniä ei ehdi muodostua, laji katoaa paikalta muutamassa vuodessa. Loppukesällä kitkeminen voi aiheuttaa enemmän haittaa kuin hyötyä, koska siemenet lentelevät ympäristöön. Kukintoja voi kuitenkin varovasti katkaista suoraan jätesäkkiin. Jättipalsamin siemenet kelluvat ja leviävät helposti vesistöjä pitkin - jokien ja purojen varressa torjunta kannattaakin aloittaa yläjuoksulta.

Jätteen käsittely

Niittojätteen voi jättää kasvupaikalle maatumaan tai kompostoida. Mukana ei saa olla siemeniä. Pieniä määriä kasvijätettä ja siemeniä voi hävittää hyvin pakattuna kotitalouden polttokelpoisen jätteen mukana. Suuremmat määrät viedään lajitteluasemalle. Lounais-Suomen Jätehuolto ottaa veloituksetta vastaan oikein pakattuja vieraslajien pienkuormia lajitteluasemilla. Kasvijäte pitää pakata tiiviisti kaksinkertaiseen jätesäkkiin. Mukana ei saa olla maa-ainesta. Puutarhajatetta ei pidä koskaan viedä luontoon!

Lisätietoa jätteen käsittelystä: www.lsjh.fi

Lisätietoja vieraslajeista: www.vieraslajit.fi